

Arbeids- og sosialdepartementet  
Tariffnemnda  
Postboks 8019 Dep.  
0030 Oslo

Vår dato: 14.11.2016  
Deres dato: 11.10.2016  
Vår referanse: 563-2182  
Deres referanse: 14/3367

## **BEGJÆRING OM FORTSATT ALLMENNGJØRING AV BUSSBRANSJEAVTALEN**

Det vises til høringsbrev 11. oktober 2016 fra Tariffnemnda med frist 16. november 2016 for bemerkninger til forslag om fortsatt delvis allmenngjøring av bussbransjeavtalen.

Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) med tilsluttede landsforeninger inngir med dette høringsuttalelse. NHO Reiseliv har inngitt egen høringsuttalelse med tilleggsmerknader. Det presiseres at NHO Transport har inngitt selvstendig høringsuttalelse.

### **Innledende bemerkninger**

NHO vil innledningsvis påpeke at vi er opptatt av ordnede arbeidsforhold og at en allmenngjøring innen rammene av allmenngjøringsloven, herunder Norges EØS-rettslige forpliktelser, i enkelte tilfeller kan være et hensiktsmessig virkemiddel. NHO finner imidlertid grunn til å stille spørsmål ved om allmenngjøring generelt sett er et riktig tiltak for å motvirke utfordringer i deler av arbeidslivet, og spesielt innen transportsektoren. Vi viser for øvrig til vårt brev av 14. april 2016, hvor vi ber Arbeids- og sosialdepartementet om en evaluering av dagens allmenngjøringsordning.

Hva gjelder Norges EØS rettslige forpliktelser, vil NHO fremheve at ESA, ved brev 25. oktober 2016, har tatt formelt skritt for å åpne traktatbruddssak mot Norge knyttet til bestemmelser om reise, kost og losji i allmenngjøringsforskrifter. Det er således åpenbart grunn til en grundig vurdering av EØS-rettslige spørsmål en allmenngjøring kan reise, og særlig bør forskriften § 5 vurderes nærmere. Det vises for øvrig til NHOs høringsuttalelse 12. mars 2015 knyttet til første gangs allmenngjøring.

## Behovet for allmenngjøring

Allmenngjøringsloven stiller krav til dokumentasjon for at utenlandske arbeidstakere utfører arbeid på vilkår som er samlet sett dårligere enn gjeldende tariffavtale mv, jf. § 5. Ved forlengelser kan vedtak treffes uten at det fremlegges ny dokumentasjon, men det alminnelige vilkår etter § 5 gjelder fortsatt, jf. Ot.prp. nr. 88 (2008-2009) pkt. 6.1. Det må derfor også ved videreføring av allmenngjøringsforskrifter påvises et behov for allmenngjøring som kan forankres i de faktiske forhold i bransjen. NHO vil understreke at loven gir en fakultativ adgang for Tariffnemnda til å beslutte allmenngjøring, og nemnda må således vurdere forholdsmessigheten av et vedtak.

NHO vil vise til Tariffnemndas mindretall (to medlemmer) dissens i opprinnelig vedtak. Det fremkommer der bl.a at

*"allmenngjøring må være et egnet virkemiddel for å oppnå lovens formål. Det beror på en bred vurdering. Sentrale vurderingstemaer er behovet for et vedtak om allmenngjøring og om allmenngjøring fremstår som et forholdsmessig tiltak. Momenter vil blant annet være hvor mange arbeidstakere det dreier seg om – både antall og relativ andel arbeidstakere – og hvor dårlige lønns- og arbeidsvilkår de har. [...] Nemnda må også legge vekt på om det er grunn til å tro at allmenngjøring vil bidra til å bedre lønns- og arbeidsvilkårene for de utenlandske arbeidstakerne, herunder mulighetene for føre kontroll. Mindretallet vil peke på at det foreligger en betydelig usikkerhet både med hensyn til omfang og varighet av de tilfeller allmenngjøringen er ment for, og i hvilken grad allmenngjøring vil ha den ønskede effekten."*

NHO vil slutte seg til dette, som etter vår oppfatning også ved begjæring om forlengelse er relevant. Det fremkommer av høringsnotatet at Arbeidstilsynets tilsyn med allmenngjøringsvedtaket har vært særdeles begrenset – det er gjennomført 27 tilsyn med lønn for utsendte arbeidstakere. Det antas at dette betyr tilsyn med 27 busser. Ikke i noen av tilfellene er det gitt vedtak om tvangsmulkt. Det fremkommer ikke hvorvidt dette er fordi virksomhetene har etterkommet eventuelle pålegg, eller om det er fordi det har vært ansett som vanskelig å gi vedtak om tvangsmulkt – for eksempel grunnet utfordringer med å dokumentere brudd. Uavhengig av grunnen til de lave tallene viser dette både en uforholdsmessighet i tiltaket men ikke minst utfordringer i tilsynsarbeidet.

Videre er det særs uklart om de 27 tilsynene er representative. Det fremgår ikke om de gjelder utenlandske sjåførere på kortere internasjonale oppdrag for sin utenlandske arbeidsgiver, eller kabotasjekjøring.

For øvrig er det gjort 26 tilsyn med utgangspunkt i bestemmelsen om kost og losji. NHO vil understreke at det bør vises klar tilbakeholdenhet med basere et allmenngjøringsvedtak på tilsyn med kost og losjibestemmelser, jf. innledende bemerkninger om EØS konformitet.

Vennlig hilsen  
Næringslivets Hovedorganisasjon  
Tariff og medlemstjenester



Nina Melsom  
Direktør